

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת נח

הגיליון השבועי לכל יהודי 983

ב' במרחשוון התשס"ו
(4.11.05)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

המהפכה יוצאת לדרך

שוו בנפשכם כי אתם עומדים על שפת נהר גועש, הסוחף אלפי בני-אדם. האם תחושו סיפוק וגאווה מהעובדה שהצלחתם להציל כמה בני-אדם, בשעה שאלפים טובעים לנגד עיניכם?

תמיד זו חוויה מרגשת לראות כיצד מתהווה מהפכה. בעוד זמן זו תהיה עובדה מוגמרת, אבל עכשיו אפשר לראות את הניצנים הראשונים, את ההתרגשות של החלוציות, את המהפכה בהתהוותה. זו הייתה תחושתם של רבים שהשתתפו בכינוס המיוחד, 'הפצת היהדות הלכה למעשה', שנערך במוצאי השבת האחרונה בירושלים.

את ההמונים שגדשו את האולם אנחנו רגילים לראות בזירת המאבק על ארץ-ישראל. הם מיישבים את המאוזנים ומחזקים את היישובים. בקיץ האחרון הם היו בכפר-מיימון ובשרדות, בנווה-דקלים ובכפר-דרום. הציבור הרחב פגש אותם בצמתים, מציעים לקשור לחלון או לאבטנה סרט כתום. אחרי ביצוע הגירוש דיברו רבים על תחושת שבר שמוקדת את הציבור הזה. מי שהיה בכינוס במוצאי שבת ראה שאין בו שום שבר, אבל בהחלט יש הסקת מסקנות.

קריאה להתגייס

הציבור הזה הבין שהמאבק על ארץ-ישראל עובר דרך המאבק על קיום התורה והמצוות. בשנה האחרונה התברר כי היתקנות מאמונה ומשמירת מצוות מוליכה בהכרח להיתקנות מחבלי הארץ. התחוויר כי המוני יהודים אינם מבינים כלל את עולם המושגים שעומד ביסוד הקשר לארצנו ולנחלת אבותינו, וממילא קל לשטוף את מוחם בסממאות-סרק על 'שלום' ו'שקט' שיבואו בעקבות נסיגות ובריחות.

ההכרה הזאת הביאה לידי הבשלה תהליך שכבר התחיל לפני כמה שנים — מתן דגש גובר והולך לצורך לקרב את המוני בית-ישראל לעולם התורה ומצוותיה. אי-אפשר להסתפק בהתנחלות בגבעות, וגם לא בניסיונות להתנחל בלבבות, במונן של אהדה בלבד. חייבים להנחיל יהדות בלבבות המוני העם, שכן בלא יהדות לא יהיו לנו חלילה לא עם-ישראל ולא ארץ-ישראל.

בכינוס הזה דיברו רבנים מכובדים, לצד פעילים בכמה וכמה ארגונים. בפעם הראשונה נשמעה קריאה ברורה ומפורשת להתגייס ולצאת במלוא

יש חדש

"חגיגות החומש"

ביום שלישי, ו' במרחשוון (8.11), יחלו בבית צעירי-חב"ד בכפר-חב"ד חגיגות החומש. בחגיגות ישתתפו בע"ה רבבות תלמידי כיתות ב' מכל הארץ, לרגל תחילת לימוד החומש בבתי-הספר. הילדים ייהנו מחוויית 'הכנסת אורחים' ב'אוהלו של אברהם אבינו', פגשו סופר סת"ם, יתנסו בכתביה על קלף, יבקרו בתערוכה ומרכז למידה של מוצרי סת"ם, יחזו בסרט 'אני והתורה שלי', יועסקו בסדנה יצירתית, והעיקר — תכנית חווייתית בבית-הכנסת, שבשיאה ריקוד עם ספר-התורה. כל ילד יקבל שי מיוחד בתום האירוע. הביקורים בהרשמה מראש בלבד, טל' 03-9607588.

"דבר בעתו" תשס"ו

לוח-השנה הפופולרי של הרב מרדכי גנוט, 'דבר בעתו', מופיע זו השנה ה-21. בלוח כל המידע הדרוש לכל יום: השיעורים היומיים, הלכות, מנהגים, זמנים, קורות העיתים, מידע אסטרונומי ועוד. בלוח החדש 1376 עמודים. הפצה: מבוחר הספר, טל' 03-6188161.

דפי שופר

הופיעה המהדורה העשירית של מדריך דפי שופר, לכשרות, נופש וצרכנות דתית. במדריך 320 עמודי מידע על בתי-כנסת, בתי-ספר, ישיבות, חשמישי-קדושה, ציוד לבתי-כנסת ומוסדות ועוד. טל' 03-9678555.

מונה 5

המלחין והמעבד החסידי ר' משה-מרדכי (מונה) רוזנבלום מגיש את מונה 5 — תקליט חדש ובו עשרה שירים חדשים, מושרים בפי טובי הזמרים ומלווים במקלה משוחבת. טל' 1-700-704120.

זמני השבוע

נייט-יוק דטרויט מיאמי יוסטון לוס-אנג'לס

כניסת השבת	4:31	5:05	5:20	5:24	4:39
צאת השבת	5:31	6:06	6:12	6:18	5:36

פקס: 972-3-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

הפצה בארה"ב: 718-4935703

דפוס בארה"ב: The Print House, 718-628-6700

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

גלגלי-ההצלה

אמנם בכינוס הזה השתתפו בעיקר תלמידי ישיבות תיכוניות וישיבות הסדר, אבל המהפכה חייבת להקיף את כל ציבור שומרי התורה והמצוות בארץ. זה ציבור שהוכה קשה מאוד בשנים האחרונות. צפינו בתדהמה בקריסת מערך שלם של הישגים, שהושג בעמל בשנים שעברו, הן בתחום הדתי, הן בתחום התקציבי והן בחזית השמירה על ארץ-ישראל. כל זה נובע מסיבה אחת ועיקרית — כי הפקרנו את המוני העם, והנחנו להם להתנתק מעולם הערכים היהודי.

אל לנו להתבשם יתר על המידה מסיפורי תנועת התשובה ומהגידול במספר התלמידים בחינוך הדתי. מול כל יהודי ששב לחיי תורה ומצוות יש מאות שנפשמ משוועות ליהדות, והם אינם יודעים זאת. עדיין רוב ילדי ישראל לומדים במערכת חינוך שמייצרת בורים גמורים בכל הקשור ליהדות. האם עשינו דיי כדי להציל את כל אותם מיליונים?

שוו בנפשכם כי אתם עומדים על שפת נהר גועש, הסוחף אלפי בני-אדם. האם תחושו סיפוק וגאווה מהעובדה שהצלחתם להציל כמה בני-אדם, בשעה שאלפים טובעים לנגד עיניכם? ברור שתרוצו בכל כוחכם כדי לזרוק למים גלגלי-ההצלה, ואפילו קרשים, כדי לאפשר למספר גדול ככל האפשר של בני-אדם להינצל.

גלגלי-ההצלה של העם היהודי הם תפילין, נרות שבת, מזוזות כשרות, אוכל כשר ועוד מצוות מעשיות. כשאנחנו משכנעים יהודי לקיים מצווה, הענקנו לו קרש-ההצלה בשיטפון הסוחף. כולנו יכולים לעשות זאת, וכולנו חייבים בכך, כי בנפשנו הדבר.

פרשת נח כמבוא למרחשוון

כשעוסקים בענייני העולם יעמוד האדם באותה דרגה כבתוך ה'תיבה'. זה עניינו של חודש מרחשוון.

להחדיר את האור

אפשר לקשר זאת להשוואה שמופיעה בספרים בין המבול למקווה-טהרה. כשם שהמקווה מטהר, כך המבול טיהר את העולם. אולם הרמב"ם אומר, שגמר הטהרה אינו בשעה שנמצאים בתוך המקווה, אלא כאשר יוצאים ממנו. כלומר, המטרה היא שטהרת המקווה תהיה ניכרת על האדם גם לאחר צאתו ממנו.

כך גם המטרה של "בוא אל התיבה" – הכניסה לתוך תיבות התורה והתפילה – היא דווקא ב"צא מן התיבה". יהודי נדרש לצאת מחומת ההגנה של ה'תיבה' אל העולם, ולעמוד גם אז באותה דרגה רוחנית כמו בשעת התורה והתפילה, ויתרה מזו – להחדיר את אור התורה והתפילה גם לענייני העולם הגשמיים.

(לקוטי שיחות כרך א, עמ' 14)

אלא ההדגשה העיקרית היא בפסוק "צא מן התיבה". אמנם, השהייה בתוך התיבה היא דבר נעלה ונשגב, ומסירות-נפש היא דרגה עליונה ונפלאה, אבל התכלית היא להביא את האור הזה אל תוך המציאות הרגילה, שגם בחיי היום-יום הרגילים תורגש אותה תנועה של מסירות-נפש.

להיכנס ל'תיבה'

חודש תשרי הוא בדוגמת השהייה בתיבה. אכן, יש זמנים שעל האדם להיכנס ל'תיבה', על-פי הציווי "בוא אל התיבה". ה'תיבה' רומזת לתיבות התורה והתפילה, ועל האדם להיכנס לתוך אותיות התורה והתפילה, ולהיות מוגן באמצעותן משיטפון ה'מבול' שבחוץ. זו הדרגה שבה אנו שרויים בחודש תשרי, וכפי שהזוהר מפרש (ורבנו הזקן מבאר), שהפסוק "ותנח התיבה בחודש השביעי" רומז לחודש תשרי, החודש השביעי.

אבל המטרה אינה במבול עצמו ובשהייה בתוך ה'תיבה', אלא דווקא ביציאה מן ה'תיבה' לעולם. התכלית היא שגם

בתוך עולם המוצף כולו במים שטה לה תיבה, שיושביה מוגנים מפני השיטפון והסערה. העולם כולו אינו מתפקד. המזלות אינם נעים במסלוליהם. תיאור זה, שעליו מספרת פרשת נח, מנוגד לחלוטין לחיי שגרה, שמתנהלים בתוך מסגרות העולם הרגילות.

תקופה מעין זו, בלוח-השנה היהודי, הייתה בחודש תשרי. זה זמן שבו אנו מתעלים מחיי החולין והשגרה ומתעלים לעולם עליון ורוחני. חגי תשרי ומועדיו מרוממים את האדם מעבודת ה' הרגילה, לעבודה של מסירות-נפש, שבמהותה היא למעלה מהעולם.

התכלית לצאת

לפי זה היה מן הראוי שפרשת נח תיקרא בחודש תשרי, שכן תוכנה מתאים לעניינו של חודש זה, שבו מתעלים מעל חיי העולם השגרתיים. מדוע נקראת הפרשת דווקא בחודש מרחשוון, שמייצג את העבודה השגרית, בתוך מסגרות העולם הרגילות?

מן המעייין

נושא השבוע: פנימיות התורה

וברגש של ציור. כל עניין שלומדים יש לציירו בכוחות הנפש ובחושיה.

אמרת השבוע

שלוש קושיות

בשנת ת"ט נתמנה הגאון רבי אברהם אביש לרבה של פרנקפורט, כממלא-מקומו של ה'פני יהושע'. בשבת, כשעלה על הבימה לדרוש, אמר שיש לו שלוש קושיות: על עצמו, על פרנקפורט, וכביכול על הקב"ה.

על עצמו – איך הוא מרשה לעצמו לשבת על כיסא הרבנות שישבו עליו גאונים מפורסמים כמו השל"ה וה'פני יהושע'.
על קהילת פרנקפורט – איך היא משפילה את עצמה ומקבלת אותו לרבה.

ועל הקב"ה כביכול – הלוא הוא מזווג זיווגים, וכי באמת לא מצא רב מתאים ממנו...

המשיח? אלא תכלית הכוונה בהתפתחות המדע היא שישתמשו ברעצמו להפצת חכמת התורה, ויתרה מזו, על-ידי חכמות העולם אפשר לפעמים להבין טוב יותר עניינים של חכמת התורה.

(לקוטי שיחות)

לרצות באמת

תורת החסידות פותחת שערי בינה ומאפשרת להשיג את ההשגות העמוקות ביותר במוחש ממש. צריכים רק לרצות באמת ולהתייגע באמת. האמת היא המפתח הפותח את כל מנעולי ההשכלה.

(לקוטי דיבורים)

אוויר בן-עין

הרבי הרי"ץ מליובאוויטש אמר: כשמתעמקים בהשגה עיונית בעניין של חסידות, חשים באוויר גן-עדן.

להבין ולציר

הרבי המהר"ש מליובאוויטש אמר לבנו, הרבי הרש"ב: יש ללמוד חסידות בהבנה של גמרא

נפתחים השערים

"בשנת שש-מאות שנה לחיי נח... נבקעו כל מעיינות תהום רבה וארובות השמים נפתחו" (בראשית ז, יא). בשש-מאות שנה לאלף השישי ייפתחו שערי החכמה למעלה ומעיינות החכמה למטה, ויתתקן העולם לעלות ולהיכנס לאלף השביעי.

(זוהר)

נביעת החכמות

"שערי החכמה למעלה" הם חכמת התורה, ו"מעיינות החכמה למטה" הם חכמות העולם. ואכן, ראינו שבאותו זמן, במאה השישית לאלף השישי, החלה התגלות מרובה בחכמת התורה, בפנימיות התורה, וכמו-כן החלה אז התפתחות גדולה בחכמות הטבע והעולם.

(לקוטי שיחות)

הכנה לימות המשיח

אפשר להבין שהתגלות פנימיות התורה היא הכנה והקדמה לאלף השביעי, שאז יקויים הייעוד "ומלאה הארץ דעה את ה'", אך מה הקשר בין התפתחות המדע לבין ימות

וישלח את הציפור

באחד ממסעותיו נקלע הצדיק רבי זושא מאניפולי לפונדק־דרכים. באותה עשה היו כל מעייניו נתונים ליהודי שבמשך שבועות רבים נמק בבית־הסוהר, בגלל חוב כספי גדול שהתקשה לפרוע. משפחת האסיר שיוערה לעזרה ואין מושיע לה. כשנודע הדבר לרבי זושא נרתם ללא שהות לגייס הכסף שיביא לשחרור היהודי ממאסרו ומשפחתו ממצוקתה. בעודו יושב וסועד את ליבו, שקוע בשרפיו, קלטו אוזניו של רבי זושא קולות ציוץ צווחניים ושקשוק כנפיים נמרץ. קם ממקומו והלך בעקבות הקולות. לעיניו נגלה כלוב קטן, שבו התעופפו מצד לצד כמה ציפורי דרוו.

ממעוף הציפורים ניכר היה כי אין זה מעוף של חדווה ושעשוע, אלא ניסיונות נואשים להיחלץ מתוך הכלוב. נכמרו רחמיו של רבי זושא על הציפורים, שיד אדם שללה מהן את החופש והמרחב וגזרה עליהן חיים בתנאי צפיפות אכזריים.

"מכתת אנוכי את רגלי מעיר לעיר לשם מצוות פדיון־שבויים", חלפה מחשבה בראשו של רבי זושא, "הנהגה כן, ממש מול עיני, ציפורי דרוו שבויות... וכל זאת בשעה שהתורה אסרה עלינו לצער בעלי־חיים." ניגש רבי זושא לאחד מעובדי הפונדק ושאל על בעל־הבית. "בעל הפונדק עזב את העיר ויחזור רק מחר", השיב לו העובד.

בלי אומר ודברים שב רבי זושא אל הכלוב, אחזו בשתי ידיו ויצא עמו אל מחוץ לפונדק. שם, באוויר הפתוח, הסיט את שער הכלוב ושחרר לרווחה את הציפורים הכלואות. הציפורים חגו מעל ראשו של רבי זושא כמה שניות, משל ביקשו להודות למיטיבן, ולאחר מכן פרשו כנפיים ונמצו לכל עבר. חיוך של עונג התפשט על שפתיו של רבי זושא, שהאמין כי עשה את הדבר הנכון. את הכלוב הריק החזיר למקומו.

למחרת, בטרם המשיך רבי זושא לדרכו, שב בעל הפונדק. עד מהרה הבחין בכלוב הריק הפתוח לרווחה. בירור קצר העלה כי ידו של האורח האלמוני הייתה במעל. רותח מזעם ניגש אל רבי זושא ואחזו בגסות בדש בגדו. "למה עשית את זה?!", צעק בטון מאיים.

רבי זושא התקשה להיזכר במעשה רע שעשה ושעליו הוא נדרש להגן כעת.

להציל את העולם

קורה שאדם פועל ככל יכולתו כדי להשפיע על סביבתו ולקרב את אחיו לאבינו שבשמים, אבל בגלל סיבות שאינן תלויות בו (לכאורה) אין הוא רואה הצלחה בעמלו. יכול האדם לחשוב: אני את נפשי הצלתי. עשיתי ופעלתי ככל הדרוש לא רק בכל הקשור לעבודתי האישית, אלא גם בפעילות לטובת הזולת. העובדה שלא הצלחתי, אינה בעיה שלי.

גישה זו נקט נח. הוא הודיע לאנשי דורו שהקב"ה עומד להביא מבול על העולם, אם לא ישובו מדרכיהם הרעות. הוא אף בנה תיבה, כדי שהכול יראו שהמבול הוא עניין רציני, ושנעשו כל ההכנות הממשיות לקראתו. לצערו, בני דורו לא שבו בתשובה, והמבול שטפם. נח ובני־ביתו היו יכולים לשבת בתיבה בתחושה שעשו את כל התלוי בהם, ואת נפשם הצילו.

אולם הזוהר (נח טז, ו. וירא קו, א) אומר שדבר זה נזקף לחובתו של נח, ולכן נקרא המבול על שמו ("מי נח"): "כיוון שאמר לו הקב"ה שיצילו, לא ביקש רחמים על העולם, והעולם אבד. לכן נקרא המבול על שמו". מסיק מזה הרבי מליובאוויטש: "זאת אומרת, שאפילו כששומעים ציוץ מפורש מבורא העולם ומנהיגו (ככתוב שם: 'ובאת אל התיבה ומחיתי את כל היקום'), אין זה פוטר את האדם כלל וכלל מלשלול את העניין של 'אני את נפשי הצלתי'. ואם לפני מתן־תורה כך — על־אחת־כמה־זוכמה לאחרי נתינת התורה, אשר ואהבת לרעך כמוך כלל גדול בה, ובפרט לאחר... שכל ישראל ערבים זה בזה" (אגרות־קודש כרך ח', עמ' 41).

צדיק בפרווה

גישתו של נח מכונה 'צדיק בפרווה'. בחוץ קר ומנסבות רוחות רעות, אבל הוא עטוף בפרוותו, חם לו ונעים לו. אמנם יש הסברים מדוע נהג נח, שהיה 'צדיק תמים', לפי גישה זו (מפני שלא הייתה לו זכות אבות, משום שמצב הדור לא אפשר לבקש רחמים ולהצילו), אבל בעבורנו משמשת התנהגות זו דוגמה לגישה שאינה ראויה (משום כך הזוהר מדבר בחובתו של נח, כדי שנלמד מזה הוראה, שלא לנהוג בדך זו).

"ייתכן שהאדם אכן פעל ככל יכולתו — אין זה שהוא מדמה שפעל בשלמות, אלא על־פי שולחן־ערוך (תורת אמת) אכן פעל ככל יכולתו — ובכל־זאת עליו לדעת שאסור לו לסיים את פעולתו בנקודה זו. אסור לו להיות מרוצה מהמצב, אלא מחובתו לבקש רחמים... וזה עצמו גורם שהקב"ה מבטל את הסיבות למצב הבלתי־רצוי, ונותן ליהודי הזדמנות לבקש רחמים על אנשי דורו, עד שהם אכן יעשו תשובה" (לקוטי שיחות כרך כה, עמ' 22).

הרבי מביא לזה משל מ"החילוק שבין פקיד ושכיר העושה באיזה עניין באמונה", לבין "התעניינות בעל־הבית באותו עניין": "הראשונים, כיוון שעובדים באמונה עושים ככל יכולתם בכוחות הגלויים, ואחר־כך הולכים לישון במנוחה, ועושה חשבון בנפשו שהוא עשה שלו. מה שאין כן בעל־הבית — שאינו יכול לישן במנוחה, אף אם עשה בזה ככל יכולתו, ממילא מתגלים אצלו כוחות נעלמים, המצאות שונות וכו'" (אגרות־קודש כרך י, עמ' עט).

הצלה כפולה

כשפורצת שרפה בבית יהודי, איש לא יתיישב לחשוב אם כבר עשה את המוטל עליו ואם יש לו דברים אחרים לעשות או אם הוא מחזיק בשיטה כזאת או אחרת. ברור שכל אחד ואחד ירוץ מיד להציל נפשות. ואם כך בחיי העולם הזה, כל־שכן שיש למסור את הנפש כדי להציל יהודי בחיי העולם הבא והעולם הזה גם יחד (לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 30).

"אם בכל הזמנים ובכל המקומות, השיטה ד'אני את נפשי הצלתי', הייתה מגונה, על־אחת־כמה־זוכמה בתקופתנו... שבשנים אלו ניכרת התעוררות חזקה בין הצעירים לתשובה לה' לתורתו ולמצוותיו, אלא שצריכים שמי שהוא יורם הדרך" (אגרות־קודש כרך ח', עמ' 343).

ומרחם על כל ברייה וברייה, גם על ציפור עלובה שהוכנסה לתוך כלוב קטן כדי לשעשע בני־אדם", אמר.

זה היה הרגע שבו פקעה כליל סבלנותו של בעל הפונדק. בידו האחת הידק את אחיזתו בבגדו של רבי זושא ובידו השנייה הלם בו

"הציפורים!", צווח בעל הפונדק. "מי נתן לך רשות לשלוח יד בציפורים שצדתי במר־ידי והבאתי לכאן?!".

על־אף המצב הלא־נעים חיך רבי זושא ברוך אל האיש. "דוד המלך, נעים זמירות ישראל, אומר בתהילים: 'ורחמיו על כל מעשיו'. הקב"ה חס

באגרופיו. עצוב וחבול עזב רבי זושא את הפונדק, לא בטרם שילם את דמי הלינה והארוחות.

מסעו של רבי זושא הושלם רק כאשר הצטבר בידו מלוא הסכום שנדרש כדי לפרוע את חובו של האסיר האומלל ולפדותו מכלאו.

זמן קצר לאחר מכן פגש רבי זושא את אחיו, רבי אלימלך, והשניים סיפרו זה לזה את קורותיהם בתקופה שבה לא התראו. בין השאר סיפר רבי זושא לאחיו על הציפורים ששיחרר בפונדק ועל המכות שספג בגלל זה מבעל הפונדק. "לא בכל יום זוכה אדם לספוג מכות למען בעלי־חיים", הגיב רבי אלימלך בחיוך.

חלפו שנים. יום אחד הסבו רבי זושא ורבי אלימלך לסעודה משותפת. בעודם נוטלים את ידיהם הופיע בפתח עני לבוש בלוי־סחבות. רמז רבי זושא לאחיו להביט לעבר העני. לאחר שבידו על הפת וטעמו ממנה, ביקש רבי אלימלך מאחיו הסבר לרמזתו. "מיד תבין", אמר לו רבי זושא וסימן לעני להתקרב אליהם.

החל רבי זושא לחקור את העני על עברו. מתוך תשובותיו למד רבי אלימלך כי מדובר באותו בעל פונדק שהכה את רבי זושא משום ששילח לחופשי את הציפורים. "מה עלה בגורל פונדקך וכיצד הגעת למצבך הנוכחי?", התעניין רבי זושא בהשתתפות כנה. העני גולל באוזני השינים את מסכת תלאותיו שהובילה לאבדן כל כספו ורכושו. רבי זושא הזכיר לאיש, אפילו ברמז, כי כבר נפגשו בעבר, על־אחת־כמה־זוכמה את נסיבות המפגש...

לאחר התייעצות קצרה בין האחים הוציא כל אחד ואחד את צורו הכסף שהיה בכיסו. בשני הצדורות הצטברו סכומי כסף לא־מבוטלים, שנאספו לשם צדקה. הם העניקו לעני המופתע את כל הכסף.

"דוד נעים זמירות ישראל אומר בתהילים 'ורחמיו על כל מעשיו'", פנה רבי זושא לעני בנועם. "הקב"ה חס ומרחם על כל ברייה וברייה. אף אנו נצטוו להיידמות לו וללכת בדרכיו. קח את הכסף הזה ובעזרת ה' תצליח להתייצב מחדש על רגליך ולשקם את פרנסתך".

אפשר שהמילים האחרונות, כמותן כבר שמע פעם, ניגנו על מיתרי זיכרונו של בעל הפונדק, שירד מנכסיו, ואפשר שלא. כשעיניו מביעות תודה ופיו מרעיף דברי שבח וברכה על ראשיהם של רבי זושא ורבי אלימלך, יצא העני מן הבית ונעלם כלעומת שהופיע.

נציפייה לנאורה "אמר הקב"ה: בני נח צדיק היה, והייתי תופס בידו ומטייל עמו. אף אתם, שנקראתם צדיקים, שנאמר 'ועמך כולם צדיקים', לעתיד לבוא אף אני עתיד להיות מטייל עמכם, שנאמר 'והתהלכתי בתוכם'" (ילקוט שמעוני בראשית פרק יב)

טוב שיש 'הצלה' בבית

מאז אירוע ההצלה המרגש של רחל הקטנה הזועק ר' אריה וכמוהו חבריו המתנדבים בארגון, לעוד אלפי מקרים שבהם נדרשה עזרה ראשונה. בכמה מהאירועים הצילו זריותם ומימנותם של המתנדבים, חיי אדם.

שמונים אופנועים

'הצלה' ישראל, בניצוחו של הי"ר הרב דוד (דוקי) גרינוולד, מפעיל כאלף כוננים, בכשלושים וחמישה ערים ויישובים ברחבי הארץ. "אלה אנשים המקדישים את עצמם ואת רכביהם הפרטיים למטרה הקדושה של הצלת חיים, וכל זאת בהתנדבות גמורה, ואפילו הוצאות הדלק ממומנות מכיסם", אומר ירחמיאל (ירח) טוקר, דוברו החביב של הארגון.

בשנים האחרונות רכש הארגון כשמונים אופנועים, אשר הזניקו את מהירות הגעתם של המתנדבים לזירה לשיאים חדשים. "לחצי דקה או דקה יש במקרים רבים משמעות של חיים או מוות", אומר טוקר. תשאלו את ר' אריה מוכתרי ואת אמה של רחל.

ר' אריה והתינוקת הניצולה. המלאך הגואל

במימנות על גבה. לאחר כמה טפחות החלה התינוקת להשתעל. כעבור כמה שניות נשלף מגרונה שבר פלסטיק של כפית חד-פעמית.

שניות קריטיות

"שנים של התנדבות, כולל ברגעים של קושי עצום, קיבלו ברגע אחד צידוק מלא", אומר ר' אריה, וחיוך גדול של אושר על פניו. "השניות הללו היו קריטיות לתינוקת הקטנה, שכל עתידה לפנייה". בכל זאת, את הצלת חייה של רחל אין הוא זוקף לזכות עצמו אלא לזכותו של ה"מלאך שליווה אותי". אבל אם תשאלו את אמה של רחל, "ר' אריה בעצמו הוא המלאך".

כבר תשע שנים מתנדב ר' אריה מוכתרי, אברך 'כולל', תושב רמת-שלמה בירושלים, בארגון 'הצלה' ישראל. תשע שנים של הקפצות-פתע – בימי שרב ובליחות שלג, באמצע הלימוד ובעיצומה של תפילה, במהלך קנייה במכולת או בשעת בילוי בחיק המשפחה. עם הצפצוף העצבני במכשיר הזימונית מזנק ר' אריה לרכבו, שם כבר ממתין לו ציוד העזרה הראשונה, ושועט אל זירת ההתרחשות.

מטרתך היא – כך הוסבר לו ולמתנדבים האחרים, בקורס ההכשרה שעברו – להגיע לזירה ולתת לחולה או לפצוע טיפול ראשוני עד בוא האמבולנס. מהירות הגעתם של מתנדבי 'הצלה' לזירה והדיווח המקצועי שהם מעבירים למד"א (שבמסגרתו, לבעשה, פועל הארגון), מאפשרת למוקדן התחנה לשגר למקום את האמבולנס המתאים.

שבר כפית

ואולם ר' אריה, איש נעים-סבר, כבן ארבעים ואב לשישה, לא שיער כי אירוע ההצלה הדרמטי ביותר בכל שנות התנדבותו יקרה דווקא בבניין שבו הוא מתגורר. זה קרה בחודש אולול האחרון. ר' אריה שהה בחצר ביתו כאשר מאחת הקומות העליונות של הבניין נשמעו זעקות מצוקה: "הצילו!", "הצילו!", "היא לא נושמת!". אמבולנס כבר הזועק על-ידי אחד השכנים, אבל הדקות היקרות שיחלפו עד בואו עלולות להיות קריטיות.

ר' אריה דילג במדרגות, ומצא את עצמו מול רחל הקטנה, תינוקת תכולת עיניים, בת כשמונה חודשים, במצב מתקדם של חנק והכחלה. אבחון קצר הבהיר לו כי דבר-מה חוסם את דרכי הנשימה של הפעוטה. בידיים בוטחות הפך אריה את רחל על בטנה וטפח

סוכנות הנסיעות לדוברי עברית
SKY 2000 TRAVEL 40 E. 42 ST. SUITE 702, NY, NY, 10015
 212-599-3333
שמוליק הסוכן החב"דניק
ישמח לתת לכם שירות אישי ומחירים ללא תחרות
 למציעים מיוחדים בקוח באתר שלנו בעברית
 www.SKY2000.com
 טלפון סלולרי חינם לשימוש בישראל

לזכות
הרוצה בעילום שמו
 ובני ביתו שיחיו
לכל הנצרך להם בגשמיות ורוחניות

סופר סת"ם · HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
 321 Kingston Avenue
 718-221-2222
 www.esofer.com
 A HaSofer Company

Levi Hartman
לוי הרטמן
 Office: 718-871-8282 X 128
 Cell: 646-335-8818
 Fax: 718-633-0499
 www.levifunding.com
 3910 14th Ave. Brooklyn NY 11218
דובר עברית

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שניים מקרא ואחד רש"י?

שאלה: האם בקריאת פרשת-השבוע "שניים מקרא ואחד תרגום" יש ללמוד גם את פירוש רש"י?
תשובה: נוסף על קריאת הפרשה בציבור, תיקנו חז"ל שכל אדם יקרא אותה לעצמו באותו שבוע "שניים מקרא ואחד תרגום". הכוונה ל'תרגום אונקלוס', שעל-אף היותו קצר ופשוט, יש בו לא רק תרגום ארמי מצומצם של המילים, אלא גם הבהרות ופירושי-מילים ועניינים שאי אפשר להבינם מתוך הפסוק עצמו.
 נחלקו הפוסקים אם תרגום מפורש, המסביר את העניין יפה (לדוברי שפה מסוימת), או לחלופין פירוש רש"י, הבנוי על יסוד הסבירי חז"ל בתורה שבעל-פה, עדיפים מתרגום אונקלוס. יש מהגאונים והראשונים הסוברים שיש מעלה לתרגום בשפה הארמית דווקא, מפני שגם בתורה עצמה יש מילים בשפה זו.

בשולחן-ערוך נפסק, שאפשר לקרוא תרגום מפורש או פירוש רש"י במקום 'אונקלוס' (ובשולחן-ערוך אדמו"ר חזקן פסק שהם עדיפים מתרגום אונקלוס), וסיים: "וירא-שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י" (וגדולי ישראל למדו מכך רמז, שלימוד פירוש רש"י הוא סגולה ליראת-שמים), וכן כתב המשנה ברורה שיש לנהוג לדינא. לעומת זאת, המקובלים כתבו שיש להקפיד לקרוא תרגום אונקלוס.
 למעשה תיקן בעל התניא (ואדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש קבע זאת כאחד משיעורי 'חת"ת' השווים לכל נפש מישראל – חומש תהילים ותניא) ללמוד בקביעות בכל יום קטע מפרשת-השבוע עם פירוש רש"י (ביום ראשון – עד 'שני', ביום שני – עד 'שלישי', וכן הלאה). לפי מנהג זה נאמרת הפרשה עם רש"י בנפרד בדרך האמורה, וקריאת "שניים מקרא ואחד תרגום" נעשית לחוד ביום שישי אחר-הצהריים.
מקורות: טור, שו"ע ונו"כ סי' רפה סי"ב, ע"פ שו"ע אדמו"ר חזקן שם סי"ב (וראה מ"מ וצינים וקיצור הלכות) שם וש"י, ביאור הלכה ד"ה תרגום ובהנחות והערות בטור השלם אות (ה) כף החיים שם סי"ק כב. היכל מנחם ח"ב עמ' לז.

NEW YORK LIFE
 The Company You Keep®
 www.newyorklife.com
Oren Popper
 Agent
 Registered Representative for
NYLIFE Securities Inc.
 420 Lexington Avenue
 New York, NY 10170
 646 227-8000
New York Life Insurance Company
 420 Lexington Avenue
 New York, NY 10170
 Bus. 646 227-8678 Cell 718 755-9888
 Fax 206 984-9286
 opopper@ft.newyorklife.com

M.D. Rosenbluh & Co.
 Accountants and Auditors
 5110 Old New Utrecht Road
 Brooklyn, New York 11204
718-436-0104
 hershelrosenbluh@msn.com

צעירי אגודת חב"ד המרכז (ע"ר)

משרדים:

בית שז"ר, ת"ד 14 כפר חב"ד 72915
טלפון: 03-9607588 פקס: 03-9606169
www.chabad.org.il
chabad@chabad.org.il

ב"ה

הודעה לשלוחים

מעתה מודפסת בארה"ב מהדורה מיוחדת של 'שיחת השבוע', שבה גם זמני הדלקת הנרות וצאת השבת הם של מדינות ארה"ב.

הגיליונות מגיעים אליכם לפני השבת, ותוכלו להגיש לציבור גיליון נאה וצבעוני. שלוחים, גבאי בתי-כנסת, וכל מי שרוצה לזכות את מקורביו ובני קהילתו – אנא פנו אלינו והזמינו את הגיליון הפופולרי והמבוקש.

נציגנו בארה"ב הוא הת' מאיר שי' לוין

טלפון: 718-4935703

דוא"ל: sh-usa@chabad.org.il

אנו מפנים את תשומת ליבכם להודעה המופיעה בקביעות באתרנו:

כל הזכויות על הגיליון שמורות ל"צעירי אגודת חב"ד - המרכז (ע"ר)".
לשלוחי חב"ד ברחבי תבל ניתנת רשות להדפיס את הגיליון,
כמות שהוא, על מנת להפיצו בציבור ובמקומות שבהם הם פעילים.
ואולם, עליהם לקבל על כך אישור מראש במערכת.

הננו להוסיף ולהבהיר, כי האמור לעיל הוא על הדפסת "הגיליון כמות שהוא".
אין רשות לעשות שינוי כלשהו בתוכנו של הגיליון. במקרים יוצאים מן הכלל
תינתן רשות להכנסת שינויים, לאחר שיובאו לפנינו כל הפרטים הקשורים לדבר.